

دستورالعمل فرآیند و برنامه ریزی رسیدگی و وصول مالیات

اشخاص حقوقی و مشاغل

دستورالعمل

به منظور استاندارد سازی فرآیند های زمانی رسیدگی مالیاتی و وصول مالیات پرونده های مودیان در منابع اشخاص حقوقی و مشاغل مقرر می دارد مدیران کل محترم امور مالیاتی با برنامه ریزی و نظارت و ایجاد هماهنگی در اجرای موارد ذیل از تمامی مساعی و تلاش همکاران بهره گیری نمایند:

1_ حداکثر تا پانزدهم شهریور ماه هر سال برنامه زمانبندی رسیدگی به پرونده مالیاتی مودیان فوق را به تفکیک مودیان بزرگ، متوسط و سایر مودیان به شرح فرم شماره (1) پیوست بصورت لوح فشرده و تحت نرم افزار اکسل به دفتر امور تشخیص مالیاتی ارسال نمایند .

شاخص تعیین مودیان بزرگ و متوسط بشرح زیر اعلام می گردد :

1-1

ردیف	منبع مالیاتی	نوع مودیان	استان تهران ، کرج ، اصفهان ، شیراز ، مشهد تیریز و اهواز	سایر مراکز استانها	سایر نقاط
1	اشخاص حقوقی	مودیان بزرگ	جمع فروش و سایر درآمدهای ابرازی بیش از 12 میلیارد ریال یا درآمد مشمول مالیات بیش از 2 میلیارد ریال در سال قبل	جمع فروش و سایر درآمدهای ابرازی بیش از 8 میلیارد ریال یا درآمد مشمول مالیات بیش از 3/1 میلیارد ریال در سال قبل	جمع فروش و سایر درآمدهای ابرازی بیش از 4 میلیارد ریال یا درآمد مشمول مالیات بیش از 600 میلیون ریال در سال قبل
		مودیان متوسط	جمع فروش و سایر درآمدهای ابرازی بیش از 7 میلیارد ریال یا درآمد مشمول مالیات بیش از 3/1 میلیارد ریال در سال قبل	مالیات سال قبل بیش از 30 میلیون ریال باشد	جمع فروش و سایر درآمدهای ابرازی بیش از 3 میلیارد ریال یا درآمد مشمول مالیات بیش از 300 میلیون ریال در سال قبل
2	مشاغل	مودیان بزرگ	مالیات سال قبل بیش از 50 میلیون ریال باشد	مالیات سال قبل بیش از 30 میلیون ریال باشد	مالیات سال قبل بیش از 10 میلیون ریال باشد
		مودیان متوسط	مالیات سال قبل بیش از 30 میلیون ریال باشد .	مالیات سال قبل بیش از 15 میلیون ریال باشد .	مالیات سال قبل بیش از 6 میلیون ریال باشد

1-2- پرونده ها به عنوان سایر ، طبقه بندی شود .

2_ با توجه به اهمیت پرونده مالیاتی مودیان بزرگ و متوسط، ادارات کل امور مالیاتی در اجرای مقررات آیین نامه اجرایی ماده 219 قانون مالیاتهای مستقیم می بایست نسبت به رسیدگی به پرونده های مذکور بصورت گروهی و با بهره گیری از نیروهای مجرب در سطح اداره کل اقدام نمایند .
احکام گروههای رسیدگی از طرف مدیر کل امور مالیاتی صادر گردد .

3_ ادارات امور مالیاتی می بایست بر اساس برنامه زمانبندی موضوع بند 1 فوق نسبت به رسیدگی به پرونده های مالیاتی اقدام نمایند . مرکز فن آوری اطلاعات گزارش عملکرد ادارات امور مالیاتی را بصورت ماهیانه جمع آوری و گزارش هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به معاونت عملیاتی ارائه نمایند .

4_ ادارات امور مالیاتی می بایست پس از دریافت اظهارنامه و با بررسی آن در صورت نیاز نسبت به انجام استعلام های اولیه قبل از زمان رسیدگی با در نظر گرفتن برنامه زمانبندی اقدام نمایند .

5_ مأموران مالیاتی و گروههای رسیدگی کننده تعیین شده می بایست بر اساس تعداد پرونده های ارجاعی قابل رسیدگی دعوت نامه های ارائه اسناد و مدارک را بگونه ای صادر و به مودیان ابلاغ نمایند که امکان انجام برنامه زمانبندی رسیدگی در مهلت های تعیین شده فراهم گردد .

6_ پس از ابلاغ برگ درخواست ارائه اسناد و مدارک و تکمیل صورت مجلس مربوطه در موعد مقرر، مأموران مالیاتی مکلفند حداکثر ظرف مدت 15 روز با رعایت مهلت مقرر در مواد 156 و 157 ق.م.م از تاریخ تنظیم صورت مجلس نسبت به تهیه گزارش رسیدگی و صدور برگ تشخیص مالیاتی اقدام نمایند .

1_ 6- مدت بند فوق در خصوص پرونده هائی که نیاز به استعلام از مراجع ذیصلاح در جهت تکمیل پرونده دارد (فارغ از مفاد بند 3 فوق) با رعایت کامل مقررات حداکثر تا سه ماه قابل اضافه شدن می باشد . بدیهی است این امر مانع از انجام برنامه زمانبندی رسیدگی نخواهد بود .

2_ 6- در صورتی که در زمان رسیدگی به پرونده مودیان مشخص گردید مودیان در اجرای **بند 3 ماده 97** ق.م.م مقررات را رعایت ننموده اند، پرونده می بایست حسب مقررات مربوطه حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ صدور صورتمجلس **بند 2 ماده 97** ق.م.م برای طرح در هیأت مذکور ارسال و برگ اجرایی **بند 3 ماده 97** ق.م.م به مودی ابلاغ گردد . بدیهی است در مورد اینگونه مودیان مهلت مندرج در بند 6 فوق از زمان دریافت رأی هیات مذکور با رعایت سایر شرایط مقرر لازم الاجرا می باشد (رای هیات مذکور می بایست حداکثر سه روز پس از صدور در دبیرخانه اداره امور مالیاتی مربوطه دریافت و ثبت گردد .)

7_ برگ تشخیص مالیات صادره می بایست حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ صدور به مودی ابلاغ گردد .

8_ در مواردی که اطلاعیه از سایر مراجع قانونی، مرکز فن آوری اطلاعات، ادارات امور مالیاتی و یا سایر مراجع به واحد مالیاتی واصل شده باشد واحد های مالیاتی و گروههای رسیدگی می بایست به شرح ذیل اقدام نمایند:

1_8- در صورتی که اطلاعیه واصله قبل از تهیه گزارش رسیدگی عملکرد اطلاعیه مذکور باشد گروه رسیدگی کننده یا واحد مالیاتی مربوطه می بایست بر اساس فرم شماره (3) پیوست نسبت به رسیدگی به موارد واصله در زمان رسیدگی اقدام نماید .

2_8- در صورتی که اطلاعیه واصله بعد از زمان رسیدگی و تهیه گزارش و صدور برگ تشخیص مربوطه باشد ادارات امور مالیاتی می بایست با توجه به مهلت زمانی مقرر در [ماده 157](#) ق.م.م و حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ دریافت اطلاعیه نسبت به رسیدگی و بررسی های مورد نظر اقدام و گزارش لازم را تهیه نماید . (بر اساس فرم شماره 4)

3_8- ماموران مالیاتی مکلفند در زمان درخواست ارائه دفاتر و اسناد و مدارک فهرست اطلاعات مربوط به معاملات (خرید و فروش کاللا، خدمات و درایی) اشخاص مذکور یا مبالغ بیش از یکصد میلیون ریال که متضمن مشخصات فروشنده و خریدار کالا و خدمات باشد را از مودی دریافت و اطلاعات مذکور را حداکثر ظرف مدت پانزده روز پس از آن به اداره امور مالیاتی زیربط و یا از طرف اداره کل به اداره امور مالیاتی زیربط ارسال دارند .

9_ در صورت اعتراض مودی در مهلت مقرر به برگ تشخیص مالیاتی در اجرای [ماده 238](#) ق.م.م اداره امور مالیاتی مکلف است در همان روز مراجعه و یا حداکثر تا دو روز بعد نسبت به تعیین وقت رسیدگی مجدد با رعایت مهلت مقرر در ماده مذکور اقدام و مراتب را به اطلاع مودی زیربط برساند همچنین مکلف است ضمن بررسیهای کامل یا دستور اجرای قرار کارشناسی، در زمان تعیین شده در خصوص پرونده اتخاذ تصمیم نماید .

1_9- در صورتی که نتیجه اعتراض مودی در اجرای [ماده 238](#) ق.م.م منجر به رفع اختلاف مودی با اداره امور مالیاتی گردد، اداره امور مالیاتی مکلف است با رعایت قسمت اخیر مفاد بخشنامه شماره 17473 / 201 - 211 مورخ 10 / 5 / 1385 و حداکثر ظرف مدت سه روز پس از جلسه رفع اختلاف به صدور و ابلاغ برگ مالیات قطعی اقدام نماید .

10_ در صورت عدم قبول نظر اداره امور مالیاتی از جانب مودی در راستای [ماده 238](#) ق.م.م و یا ابلاغ برگ تشخیص مالیات به موجب [تبصره 1 ماده 203](#) ق.م.م و [ماده 208](#) ق.م.م ادارات امور مالیاتی مکلفند حداکثر ظرف پانزده روز پس از مهلت های مقرر قانونی، نسبت به تعیین وقت برای طرح پرونده در هیات حل اختلاف مالیاتی و ابلاغ آن به مودی اقدام نمایند .

11_ اداره امور مالیاتی مکلف است در همان روز دریافت رای هیات حل اختلاف مالیاتی اعم از بدوی یا تجدید نظر و یا شورایی مالیاتی، رای را در دبیرخانه اداره امور مالیاتی ثبت و حداکثر ظرف پانزده روز از تاریخ ثبت در اداره امور مالیاتی به مودی ابلاغ نماید . در صورتی که رای در دبیرخانه اداره امور مالیاتی ثبت و حداکثر ظرف پانزده روز از تاریخ ثبت در اداره امور مالیاتی به مودی ابلاغ نماید . در صورتی که رای صادره از هیات حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر صادر شده باشد در همان زمان دریافت رای نسبت به صدور برگ مالیات قطعی اقدام و به شرح فوق ابلاغ گردد .

12_ در صورت اعتراض مودی به رای هیات حل اختلاف بدوی اداره امور مالیاتی می بایست با در نظر داشتن مهلت زمانی بند 10 فوق اقدام نماید .

13_ در صورت اعتراض اداره امور مالیاتی به رای هیات حل اختلاف مالیاتی بدوی اداره امور مالیاتی مکلف است حداکثر ظرف مدت بیست روز از تاریخ ثبت رای در اداره امور مالیاتی اعتراض خود را وفق مقررات تنظیم، ثبت و به مرجع زیربط ارسال دارند .

14_ ادارات امور مالیاتی در خصوص پرونده هایی که در اجرای **ماده 239** و سایر موارد قانون ی قطعی می گردد مکلفند حداکثر ظرف 15 روز از تاریخ قطعیت نسبت به صدور و ابلاغ برگ قطعی مالیاتی اقدام نمایند .

15_ در اجرای **ماده 210** قانون مالیاتهای مستقیم پس از پیگیری های لازم در خصوص پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات قطعی شده توسط اداره امور مالیاتی در صورت عدم اقدام مودیان مالیاتی ادارات امور مالیاتی مکلفند حداکثر ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ برگ قطعی و رعایت سایر مقررات مربوطه نسبت به ارسال برگ قطعی به اداره وصول و اجرا اقدام نمایند .

16_ ادارت امور مالیاتی با در نظر داشتن مفاد دستور العمل شماره 230 / 22957 / ص مورخ 4 / 8 / 1389 در خصوص پرونده های رسیدگی شده در اجرای مقررات **ماده 272** ق.م.م می بایست برای سالهای بعد نیز برنامه زمانبندی مربوطه را حداکثر تا تاریخ دهم آبانماه هر سال تهیه و به دفتر امور تشخیص مالیاتی بر اساس فرم شماره 2 پیوست و به صورت لوح فشرده و تحت نرم افزار اکسل 2003 ارسال نمایند .

1_16- بر اساس برنامه زمانبندی ادارات امور مالیاتی مکلفند برنامه رسیدگی به پرونده مالیاتی مودیان مذکور را به گونه ای برنامه ریزی نماید که در صورت نیاز به استعلام از حسابدار رسمی، حداکثر تا پایان ماه مربوطه (بر اساس برنامه زمانبندی) از حسابداران رسمی، موسسات حسابرسی یا سازمان حسابرسی حسب مورد استعلام گردد .

2_16- در اجرای بند 3 تبصره 3 ماده 5 و بند ب تبصره 1 ماده 6 آیین اصلاحی تبصره 4 قانون استفاده از خدمات حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی از لحاظ انطباق با قانون و مقررات مالیاتی حسب نظر رئیس اداره امور مالیاتی کافی به مقصود نباشد موارد ابهام رفع نشده حداکثر تا ده روز پس از دریافت پاسخ استعلام به ضمیمه گزارش دلایل توجیهی (تایپ شده) رئیس امور مالیاتی ذی ربط در قانع کننده نبودن پاسخ حسابرس و تصویر کامل گزارش حسابرسی مالی و مالیاتی به همراه صورتهای مالی و یادداشتهای همراه و استعلام و پاسخ استعلام حسابدار رسمی و تصویر اظهارنامه مالیاتی از طریق اداره کل ذیربط جهت طرح در هیات موضوع بند ب تبصره 1 ماده 6 آیین نامه اجرایی مذکور به دفتر امور تشخیص مالیاتی ارسال گردد .

3_16- برنامه زمانبندی و تعداد پرونده های این بخش در برنامه زمانبندی بند یک فوق نیز باید منظور گردد .

17_ برنامه زمانبندی مذکور مانع از آن نخواهد بود که با تشخیص و دستور مدیران کل امور مالیاتی و معاون عملیاتی سازمان حسب مورد رسیدگی به پرونده هایی خاص خارج از برنامه زمانبندی رسیدگی گردد .

18_ ادارات امور مالیاتی می بایست برنامه زمانبندی بند 1 و بند 16 فوق را به گونه ای برنامه ریزی و اجرا نمایند که در خصوص پرونده های میان سالی و دوره انحلال باتوجه به سایر مقررات موضوعه خللی ایجاد ننماید .

19_ در خصوص چگونگی و فرآیند رسیدگی به پرونده های مالیاتی منبع مشاغل که سازمان امور مالیاتی کشور در اجرای مقررات **ماده 158** ق.م.م و **تبصره 5 ماده 100** ق.م.م سالانه حسب مورد در قالب طرح توافق و تفاهم نسبت به تعیین درآمد مشمول مالیات و مالیات متعلقه آنها اقدام می نماید ادارات امور مالیاتی مکلفند بر اساس بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوطه وفق مقررات اقدام نمایند .

20_ ادارات امور مالیاتی ترتیبی اتخاذ نمایند قبل از ارسال برگ مالیات قطعی به وصول و اجرای طی نامه ای به مودی با ارائه مهلت سه روز درخواست پرداخت یا ترتیب پرداخت در مهلت تعیین شده نسبت به ارجاع برگ مالیات قطعی به وصول و اجرا اقدام گردد .

21_ ادارات کل امور مالیاتی موظف اند در هنگام ارسال اوراق قطعی به واحد های وصول و اجراء نسبت به تکمیل اطلاعات مندرج در فرم های شماره (1) و (2) بخشنامه شماره 21518 مورخ 7 / 12 / 1384 اقدام نمایند .

22_ اداره وصول و اجرا پس از دریافت برگ مالیات قطعی در همان روز دریافت نسبت به ثبت و تشکیل پرونده اقدام نماید .

23_ برگ اجرایی می بایست حداکثر ظرف مدت 15 روز از تاریخ تشکیل پرونده صادر و به مودی ابلاغ گردد .

24_ ادارات وصول و اجراء مکلفند پس از ابلاغ برگ اجرایی در صورت لزوم نسبت به شناسایی اموال منقول و غیر منقول مودی از طریق افراد و مراجع ذی صلاح اقدام نمایند .

25_ در صورت عدم پرداخت یا ترتیب پرداخت تمام یا قسمتی بدهی مالیاتی ظرف مدت 30 روز پس از ابلاغ برگ اجرایی، اداره وصول و اجراء مکلف است ظرف 15 روز نسبت به صدور و ابلاغ برگ بازداشت اموال اقدام نماید .

26_ برگ بازداشت اموال محرمانه بوده و در همان روز صدور، می بایست به سرپرست هیات اجرایی مجری بازداشت اموال تحویل و در نسخه ثانی رسید اخذ گردد .

27_ به استناد ماده 13 آیین نامه اجرایی [ماده 218](#) قانون یاد شده ابلاغ زمان کارشناسی توسط واحد اجرائیات و یا حسب مورد توسط واحد ارزیابی و فروش صورت خواهد گرفت . چنانچه مودی درخواست ارزیابی توسط کارشناس دادگستری را داشته باشد با در نظر گرفتن ماده 12 آیین نامه یاد شده ظرف (48) ساعت قبل از کارشناسی، کارشناس اجرائیات مراتب را کتباً به همراه فیش واریزی به واحد اجرائیات تسلیم و رسید اخذ نماید و توضیح اینکه کارشناسی ملک با رعایت ماده 31 آیین نامه مذکور (10 روزه) پس از ابلاغ فرم کارشناسی اموال صورت خواهد گرفت .

28_ در صورت اعتراض مودی به اقدامات اجرایی در اجرای [ماده 216](#) قانون مالیاتهای مستقیم، می بایست اعتراض مودی بلافاصله در تاریخ دریافت ثبت و حداکثر ظرف مدت (15) روز از تاریخ ثبت نسبت به تعیین وقت و ابلاغ آن به مودی اقدام گردد .

29_ آرای صادره از طرف هیات حل اختلاف مالیاتی موضوع بند 28 فوق می بایست با استفاده از کلیه ظرفیت های واحد اجرائیات حداکثر ظرف مدت (10) روز از تاریخ صدور ابلاغ گردد .

30_ در صورتی که هیات حل اختلاف مالیاتی در اجرای [ماده 216](#) قانون مالیاتهای مستقیم، نسبت به شکایت واصله، رد شکایت مودی را اعلام نماید ادامه عملیات اجرایی در اداره وصول و اجراء انجام گیرد . در غیر اینصورت چنانچه هیات حل اختلاف مالیاتی [ماده 216](#) با ورود به ماهیت نسبت به درآمد مشمول مالیات تعیین شده اظهار نظر نماید، عملیات اجرایی متوقف . مراتب

- باید ظرف مدت ده روز پس از دریافت رأی هیات به اداره امور مالیاتی ذیربط ارسال گردد . اداره امور مالیاتی مربوط نیز مکلف است با رعایت مفاد این دستور العمل اقدام نماید .
- 31- دفاتر امور تشخیص مالیاتی و حسابهای مالیاتی حسب مورد با توجه به وظایف سازمانی محوله مکلفند ضمن نظارت بر اجرای این دستور العمل نسبت به تهیه گزارش چگونگی اجرای آن در دوره ای سه ماه به معاون عملیاتی اقدام نمایند .
- 32- مدیران کل امور مالیاتی مکلفند در پرداخت پاداش رعایت مفاد این دستور العمل را توسط هر یک از کارکنان مورد توجه قرار دهند .
- 33- با اتخاذ ملاک از ماده 11 آیین نامه [ماده 219](#) ق.م.م روسای امور مالیاتی ذیربط مسئولیت نظارت بر گروه های مالیاتی و نظارت بر حسن اجرای مقررات و دستور العمل حاضر را بر عهده دارند .

علی عسکری

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور

شماره: 21518

تاریخ: 1384 / 12 / 07

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی
شورای عالی مالیاتی
اداره کل امور مالیاتی استان
هیأت عالی انتظامی مالیاتی
دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی

نظر به ضرورت ساماندهی و تنظیم امور جهت حسن اجرای مقررات [ماده 202](#) قانون مالیاتهای مستقیم راجع به اختیار ممنوع الخروج نمودن بدهکاران مالیاتی موارد زیر را مؤکدا یادآور می شود:

1_ لازم است فقط در مواردیکه سایر اقدامات از قبیل شناسایی و توقیف اموال بدهکاران مالیاتی اعم از شخص حقیقی و حقوقی، مطالبات آنان از اشخاص ثالث و... در امر وصول بدهی مالیاتی مؤثر واقع نشده است نسبت به ممنوع الخروج نمودن بدهکاران مالیاتی اقدام شود.

2_ واحد های مالیاتی موظفند در زمان ارسال برگ قطعی مالیات به واحد های وصول و اجراء حسب مورد فرم (1) یا (2) را تکمیل و به ضمیمه ارسال دارند.
قبول اوراق قطعی مالیات توسط واحد های وصول و اجراء منوط به انضمام فرم تکمیل شده مربوط خواهد بود.

3_ واحد های وصول و اجراء باید قبل از پیشنهاد ممنوع الخروج شدن بدهکاران مالیاتی یا مدیران اشخاص حقوقی نسبت به ابلاغ اخطار قبل از ممنوع الخروجی به شرح فرم (3) اقدام نمایند.

4_ به منظور تمرکز اطلاعات مربوط به اینگونه مؤدیان، پیشنهاد ممنوع الخروجی با تکمیل فرم (4) باید به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال شده و از هر گونه مکاتبه مستقیم با اداره گذرنامه جمهوری اسلامی ایران خودداری گردد.

5_ واحد های وصول و اجراء پس از وصول رونوشت نامه ممنوع الخروج شدن بدهکاران مالیاتی باید مراتب را به شرح فرم (5) به مؤدی اعلام دارند.

6_ واحد های مالیاتی در مواردیکه با ارسال اوراق قطعی مالیات، وصول بدهی مالیاتی را به واحد های وصول و اجراء محول کرده اند، در صورت مراجعه بدهکاران برای پرداختی بدهی، باید آنان را به واحد های مزبور هدایت نمایند.

علی اکبر عرب مازار

شماره: 211 / 201 / 17473

تاریخ: 10 / 05 / 1385

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی استان
شورای عالی مالیاتی
سازمان امور اقتصادی و دارائی استان
هیأت عالی انتظامی مالیاتی
اداره کل دادستانی انتظامی مالیاتی
دفتر فنیجامعه حسابداران رسمی ایران
دبیرخانه هیأت موضوع **ماده 251** مکرر
سازمان حسابرسی
مجله مالیات

چون در خصوص اجرای مقررات تبصره یک **ماده 190** اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 27 / 11 / 80 در خصوص بخشودگی جرائم مالیات حقوق و تکلیفی موضوع **ماده 104** **قانون مذکور** پیرو بخشنامه شماره 12372 / 951 - 211 مورخ 11 / 4 / 85 سؤالاتی مطرح گردیده است، لذا به منظور رفع ابهام متذکر می شود:

مؤدیانی که به تکالیف قانونی خود در صدر تبصره فوق الاشاره راجع به تسلیم به موقع اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و ... اقدام نموده اند و مکلف به کسر مالیات حقوق و یا پرداخت مالیات علی الحساب موضوع ماده 104 قانون صدر الذکر بوده اند، نیز در صورتی که برگ تشخیص مالیات حقوق یا برگ مطالبه مالیاتهای تکلیفی را قبول و یا با اداره امور مالیاتی توافق نموده و نسبت به پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات متعلقه اقدام نمایند، مشمول بهره مندی از تسهیلات مقرر در **تبصره 1 ماده 190** **قانون مذکور** حسب مورد خواهند بود.

ضمناً رؤسای امور مالیاتی موظفند، پس از انجام توافق با مؤدیان مالیاتی بلافاصله حسب مورد درخواست ترتیب پرداخت مالیات را از مؤدی اخذ و نسبت به صدور دستور ثبت و تهیه قبوض مالیاتی به طور همزمان اقدام نمایند تا امکان برخورداری از تسهیلات 80 % برای مؤدیان محترم فراهم گردد.

علی اکبر عرب مازار